

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7— :
Negyedévre . . . 3:50 :
Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEIETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsédben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Szalay László beiktatása.

(Székfoglaló beszéd a vármegyeházán és városházán. — Az ünnepség krónikája)

A hivatalos eskü ünnepélyes szavai után, tanubizonyosságát adta Szalay László annak, hogy világos tudatában van Kassa város részéről reávárakozó nagy feladatoknak, melyeket szíves örömezt ismert fel és amelyeket őszinte lelkesedéssel vesz fel az elvégzendő munkák nagy sorába. Szalay László pedig azt az elvet vallja, hogy csak igérni nehéz, de megtartani könnyű.

Ő erejének számbavételével és a körülményeket ismerve, komoly megfontolással tette meg ígéreteit, melyekben bizva hiszünk, mert tudjuk, hogy azok nem egy lelkes hangulat önfelédtt pillanatában kiejtett, bevált-hatatlan ígéretek, hanem egy becsületesen átértett kulturmissió program-pontjai, melyeknek biztosítékai Szalay László kristálytisztá multjában gyökereznek. Ama mély érzéstől áthatott szavak, melyek Kassa város polgársága iránti szeretete és ragaszkodását mutatják, három jelentékeny ígértben csucsosodnak ki.

A kassai egyetem létesítése, egy modern kórház felépítése és ipari meg kereskedelmi életünk fellendítése, olyan három kivánalma Kassa városának, melyek ez időszert legfőbb végcéljait jelentik a társadalmi törekvéseknek. Egyetemünk kérdése ma olyan stádiumban van, hogy létesítése kulturális előmenetelünktől van feltételezve, és Szalay László egyéniségében mind e kulturális feltételek mielőbbi és minél nagyobb mértékbeni megválasztása, mind pedig az egyetemi mozgalom sikeressége garantálva van. A kórháznak a modern igények szerint való felépítése nem kis jelentőségű e kulturális feladatok között. Ipari és kereskedelmi életünk fellendítése a város eminens érdeke, melynek bizonyára hathatós segítőeszköze lesz Szalay László által szorgalmazott új és modern vasúti indóház felépítése.

A reális és nagyértékű, mert Szalay László ajkáról elhangzott ígéretek lelkes örömmel töltik el szívünket és a mai napon beköszöntő új Szalay aerát így köszöntjük.

Éljen Szalay László, Kassa város és Abauj-Torna megye főispánja!

Ragyogó tavaszi derűben köszöntötte a természet Kassa és Abauj-Tornamegye ünnepét. Es nem itélünk tévesen, ha kimondjuk, hogy a szivekben is a szeretet ragyogó melegsége lakozott, midőn a két törvényhatóság Szalay Lászlót, az első 48-as főispánt fontos hivatalába alkotmányosan beiktatta. A középületeken és számos magánházon lobogó dísz pompázott, a városháza és a vármegyeháza pedig teljesen ünnepi köntösbe öltözött. A két törvényhatóság székháza előtt a közönség nagy tömege hullámzott, hogy gyönyörködjék a tüzes négyes fogatokon, kényelmes hintókon berobogó díszmagyar ruhás urak nézésében. Az utca nyüzsgő népe folytonosan növekedett az ünnepség folyamán, akik már a roskadásig megtelt termekbe nem juthattak, innen kívülről gyönyörködtek a tarka, pompás képben.

A vármegyén.

Reggel fél 9 óra felé gyűltekezett a közönség a vármegyeházára. A karzatokat jobbra hölgyközönség foglalja el; a kassai és a környékbeli urasszonyok gyönyörű bokréttája mosolyog a zsúfolásig megtelt terem földszintjére. A terem rendes képe is megváltozott, a nagy asztalokat kihordták, hogy az óriási számú közönség elhelyezkedhessen. Elöl szőnyeggel borított asztal, körülötte piros bársony székek. Az asztal körül a szomszédos törvényhatóságok, Szepes, Sáros, Zemplén, Borsod, Gömör vármegyék küldöttségei és ezenkívül a máramarosmegyei küldöttség. Valamennyi ragyogó díszmagyarban. Ezenkívül a megyei törvényhatósági tagok közül is igen sokan díszmagyarban jelentek meg. Lehetett egy csomóban mintegy 50—60 díszmagyar, képzelhető minő pompát, fényt és csillogást képviselt ez a kép. A vármegyén ott volt Fischer-Colbrie Ágost püspök, Bercezy táblai elnök, Paksy főügyész, Semsey László, Hammersberg László, Péchy Zsigmond, Máriássy Mihály országgyűlési képviselők.

Puky Endre alispán megnyitva a közgyűlést, üdvözölte a vendégeket, majd felolvastatta a főispáni kinevezést tudató királyi leiratot, felkérte a Közgyűlést, hogy küldjön ki Forgách László gr. vezetésével, a vármegye zászlója alatt 6 tagú küldöttséget, mely a gyűlésre meghívja Szalay Lászlót.

A küldöttség

négyes fogatokon elindult Szalay László lakására s a vármegye zászlója alatt vonult a főispánnal a terembe. Elöl a zászlóval Kócs Béla főszolgabíró, utána a főispán a küldöttek kíséretében.

A megérkezés

pillanatában percekig tartó éljenzés, taps, a kalpagok lelkes lobogtatása fogadta a főispánt. A karzatról a hölgyek kendőiket lobogtatva hódoltak szintén a kuruc főispánnak, kinek külső megjelenése, pazar szép, eredeti díszruhája is kellemes benyomást keltett. A szeretet sugalta ováció után Puky Endre alispán költőien szép s mind amellet méltóságosan komoly, meg-

kapó szavakban köszöntötte a főispánt s felkérte, hogy az alkotmány parancsa szerint tegyen esküt a közgyűlés színe előtt.

Szalay László erre lecsatolta kardját s emelkedett hangon mondotta el Ferdinánd Gyula főjegyző által a törvénykönyvből felolvasott esküt az alkotmányra, törvényeinkre. Ennek megtörténte után a közönség lelkes éljenzésével sűrűn megszakítva, a következő nagyhatásu

székfoglaló

beszédet mondotta:

Tisztelt közgyűlés!

A törvény rendelkezésének megfelelően letevén a hivatalos esküt, amely hivatalos működésemnek törvényes előfeltételét képezi, s a mely engem a főispáni állással járó jogok és kötelességek gyakorlására feljogosít és kötelez, az elnöki széket ezennel elfoglalom.

Első és legkedvesebb kötelességemnek tekintem e helyről tisztelettel üdvözölni Abauj-Torna vármegye közönségét s megköszönni a rokonszenvek és barátságának azon tanujelét, a melyekkel engem körülben fogadni szívesek voltak.

Nem mint ismeretlen jelentem meg az ősi teremben, és így a szíves fogadtatásban nemcsak a szokásos udvariasságot látom, hanem egyszersmind méltánylását is annak a szerény munkásságnak is, a melyet mint a törvényhatósági Bizottságnak egyik igénytelen tagja, mint a közügyeknek egyszerű munkása, szülővármegyém közéletében évtizedeken át kifejtettem, a miért is buzdításul tekintem azt arra, hogy a jövőben is, új állásomban is, az eddigi nyomokon haladjak, fenntartván, ápolván és megőrizvén azt a szoros, azt a benső és reámnézve szerfelett becses baráti köteléket, a mely engem Önökhöz fűz, s a melyre én, miként eddig büszke voltam, úgy a jövőben is büszke leszek.

Erre az én szerény közéleti működésemre visszatérvén, emelt fővel elmondhatom, hogy minden igyekezetem mindenkor csakis a közügyek szolgálatára irányult s ezeket szolgálva, nem a hatalom kegyére, hanem a közjó előmozdítására törekedtem.

De nyugodt öntudattal elmondhatom azt is, hogy önző érdek s az egyéni érvényesülés vádja soha nem vezérelt fényre, hatalomra, a hatalom magas polcára nem vágyakoztam, politikai elveimhez szilárdan ragaszkodtam, mely politikai meggyőződéssem emberi számítás szerint teljesen kizárni látszott azt, hogy én valaha a kormányzati hatalomnak a részese lehetek.

És mégis bekövetkezett az, ami lehetetlennek látszott. Lehetővé tették azt a megváltozott viszonyok, lehetővé tette azt az a fordulat, amely az országos politikában váratlanul és akkor állott be, amidőn a sötét láthatáron csak vészterhes fellegetek láttunk, s amidőn minden eshetőségre elkészülve, csak az észlant hazafias tábora, s ezek között első sorban ennek a vármegyének hazafias közönsége volt elég bátor

az alkotmány sérthetlensége s a törvények szentsége mellett sikra szállni.

Hála érte a Magyarok Istenének! Hála a koronás királyunk alkotmányos örökösének!

Hála azon kiváló férfiak hazafias önfeláldozásának, kik a helyzet kényszerítő parancsainak engedve, a fenyegető veszedelem elhárításának idejére egy táborba, egy szövetségben egyesítették a jó hazafiakat, s a kormányzat terheit, s az alkotmányos rend helyreállításának nehéz kötelességét magukra vállalták.

Es pedig hála nekik nem azért, hogy én ezt a széket elfoglalhatom, hanem halál mondom azért, mivel az alkotmányos életünket fenyegető veszedelemeket elhárítva, a nemzet és a Trón közötti kölcsönös bizalmat helyreállították, s mert előkészítették a nemzet legszebb vágyainak, reményeinek teljesedését, és megnyitották annak a szebb és jobb kornak hajnalát, a mely után buzgó imádság epedez milliók ajakán.

Tisztelt Közgyűlés! En ebbe a főispáni székbe, új állásomba is magammal hoztam eddigi politikai meggyőződésemet s egész politikai integritásomat.

Ma deres fővel is ugyanazon ideálok vezérelnek, a melyekért ifjú koromban is lelkesültem. S ma is ahhoz a táborhoz tartozom, a melynek zászlajára Magyarország függetlensége van felírva s ma is az a meggyőződés, hogy hazánk biztos és boldog jövődjét, igazi szabadságát, csak az önállóság és függetenség alapján lehet maradandólag biztosítani.

De amint a jelenlegi hazafias kormány, a melynek bizalmából e helyet elfoglalom, s mint maga az országos függetlenségi párt, a melynek kötelékébe tartozom, úgy én is hasznosnak és szükségesnek vallom annak a szövetségnek a fenntartását, amely a hazafias pártokat az alkotmányváltás a veszály, s a küzdelem nehéz napjaiban egyesítette.

Ehhez a szövetséghez tehát szilárdan ragaszkodom. Ragaszkodom mindaddig, a míg meg nem valósultak azok a feladatok, a melyeket a kormány a nemzet megerősítése s a nemzet jövődjének biztosítása céljából magára vállalt s ebből kifolyólag kötelességemnek ismerem ezen vármegye kebelében is ápolni és fejleszteni e hazafias pártok szövetségét s azt a példás egyetértést, azt az összetartást, egymásnak kölcsönös megbecsülését, amely egyedül tette lehetővé annak a nehéz, de dicsőségteljes küzdelemnek megvívását, amely ezt a vármegyét az alkotmányvédők dicső táborában is az első helyre állította s ennek a vármegyének hazafias hírnevét országszerte biztosította. Soha nem fogok megelégedni arról, hogy ebben a mi dicsőségteljes küzdelemben nem egy párt, nem egy osztály s nem egy felekezet aratott babérokat, hanem teljes odaadással vett részt abban minden becsületes hazafi, s hogy ennek sikerét csakis a példás egyetértés volt képes biztosítani.

Ebben az egyetértésben egymásnak kölcsönös megbecsülésében, az összes társadalmi rétegek összetartozásában, a felekezetek békéjében látom én sikeres működésünknek biztos zálogát a jövőben is, — amit ha képes leszek fenntartani, akkor biztos a reményem, hogy működésemmel a közügyeknek, hazám és vármegyém érdekeinek hasznos munkása lehetek.

Tisztelt Közgyűlés! Mint a történeti fejlődés híve, eddig is azok közé tartoztam, akik a vármegyei intézményben a magyar alkotmány egyik lényeges sarokkövét látták, az önkormányzati intézmények fejlesztését pedig a polgári szabadság biztosítékául tekintették.

Ebbeli meggyőződésem ma is változatlan, amiből folyólag jelen állásomban is mint az alkotmányos központi kormány helyi képviselője, a kezembe letett törvényes hatalmat nem az önkormányzati élet korlátozására, hanem ellenkezőleg, fejlesztésére és támogatására kívánom felhasználni.

Ellenőrző feladataim teljesítésében tehát tartózkodni fogok egyrészt attól, hogy ezen vármegye törvényes jogait, törvényes hatáskörét, bármi tekintetben is érintsem; másrészt pedig arra töreksem, hogy összekötő kapcsolatot képezvén a központi kormány és vármegyém között, ennek minden jogos törekvését tehetségem szerint előmozdítsam.

Ámbár a szoroson vett közigazgatási pályán nem működtem, magamat e téren újoncnak még sem tekinthetem, mert eddigi foglalkozásom körében bő alkalmam volt megismerni azokat az életviszonyokat, amelyeket a jó közigazgatásnak szabályozni és fejleszteni, a törvényes rend fenntartásán kívül első és leglényegesebb feladata.

A gyakorlati életben szerzett eme tapasztalataimat igyekezni fogok új állásomban is érvényesíteni s hiszem és remélem, hogy az Önök támogatásával a vármegye kiváló tisztikarának közreműködésével sikerülni fog vármegyénk közigazgatásának eddig is országosan elismert jó hírét, a jövőben is fenntartani.

Es etekintetben világítani fog előttem nagynevű elődömmek, dr. Rakovszky Endre urnak példája, akinek érdemei előtt mindnyájan elismeréssel hajolunk meg, akinek helyét, ha méltóan betölteni képes nem leszek is, de törekedni fogok az általa kijelölt nyomokon haladva, egész erőmet, egész tehetségemet a közügyek szolgálatára szentelni.

Adja a Mindenható Isten, hogy ez ünnepélyes órában tett ígéreteimet, teljesíthessem, hogy most elhangzott szavaimat tettek is beválthassam; hogy soha ne lankadjon az a lelkesedés, amely keblünket most eltölti, és soha meg ne lazuljon az a testveri egyetértés, amely szívünket összefűzi.

Az Eg minden áldását kérem szülővármegyémre!

Ajánlom magam szives jóindulatukba.

Szalay László főispán beszédét frenetikus tapsvihar, percekig tartó lelkes éljenzés fogadta, melynek lassu elcsillapultával

Ferdinándy Gyula megyei főjegyző tolmácsolta nagyon szép és hatásos beszédben a vármegyei közönség szeretetét, ragaszkodását, bizalmát. Az élénk tetszéssel fogadott üdvözlő beszéd után

régi szokás

szerint a járási főszolgabírák a főispán karosszékeiben a közönség lelkes éljenzése között a magasba emelték.

Szalay László mélyen meghatóan mondott köszönetet az üdvözlő szavakért.

Mecner József bizottsági tag indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy úgy a székfoglaló, mint a főjegyző üdvözlő beszédét kinyomtatja s megküldi a jelenvotaknak.

Ezzel a beiktató közgyűlés a főispán tolytonos életésével véget ért. Ezután

a szomszédos törvényhatóságok

küldöttségei tisztelegtek együttes csoportban *Szalay László* főispán előtt s nevükben *Mecner Gyula* zempléni főispán mondott lelkes üdvözlő beszédet, melyre a mi főispánunk szives barátságos szavakban, kérve a szomszédos megyék testvéries érzését, meghatóttan válaszolt.

Majd a

vármegyei tisztikar

tisztelt *Puky Endre* dr. alispán vezetésével a főispán előtt. Az alispán igaz szeretettől áthatott beszédére *Szalay László* biztosította a tisztikart, hogy a közigazgatásban úgy is első sorban álló *Abauj-Torna* megye tisztikarának működését a jó hírnév öregbítésére támogatni fogja.

A városházán.

Ezután gyalogszerrel indultak el a vármegyezházáról a városházán tartandó közgyűlésre. A menet élén 6 hajdu haladt kivont karddal, utána néhány lépésnyire *Szalay László* főispán, oldalán *Puky Endre* dr. alispán és *Szentlélek Gyula* dr. polgármesterhelyettes. Követte őket a díszmagyar-ruhás küldöttek festői csoportja. A

közönség az utcán sűrű falat állott s harsány hangon éltette a főispánt.

A városháza nagyterme, a karzat ezalatt már szintén roskadásig megtelt közönséggel, bizottsági tagokkal és meghívott előkelő vendégekkel.

A diszgyűlést

Éder Ödön polgármester nyitotta meg, üdvözölve a vendégeket is. Ezután *Kriebel Edgár* dr. főjegyző felolvasta a kinevezést tudató királyi leiratot, mire *Stekker Károly* vezetésével 6 tagú küldöttség hívta meg a közgyűlésre a főispánt.

Midőn

Szalay belép

a terembe percekig zugó éljenzéssel, tapsal fogadják. A kép hasonló a vármegyelátotthoz. Elöl a díszruhás küldöttek gyönyörű csoportja, a többi széken a közgyűlési tagok, a karzaton hölgyek és nagyszámu polgárság.

Éder Ödön polgármester szeretetteljes hangon köszönti a főispánt s felkéri

az eskü

letételére, amint *Szalay László* nyomban megtesz.

Az eskü utolsó hangjába, már a tomboló lelkesedés éljenzése zug, melynek elcsendesültével

Szalay László

székfoglaló

beszédet mondott nagy figyelem és valóban mély, bensőségteljes tetszés mellett. Komoly, szép tartalmas városi program, s hogy mennyire tetszett bizonyítja a sűrűn megújuló éljenzés. A beszéd a következő:

Tisztelt közgyűlés! Teljes tudatában vagyok annak, hogy a törvény rendelkezésének megfelelőleg most letett hivatalos esküm, nemcsak törvényes működésnek egyik előfeltétele, nemcsak jogoknak kuforrása, hanem engem első sorban is arra kötelez, hogy szolgálja legyen az igazságnak, védelmezője a közszabadságnak s hűséges munkása a város érdekeinek.

Eme kötelességeim érzésétől áthatva foglalom el tehát azt az új állásomat, amelyre ő felségének kegye s az alkotmányos kormányának bizalma helyezett.

Tisztelt közgyűlés! Ezen reám nézve ünnepélyes órában hálatelt szívvel köszönöm meg a szeretetnek és bizalomnak azokat a számos tanujeleit, amelyekkel engem már eddig is elhalmozni és kitüntetni méltóztattak.

Hálát és köszönetet mondok azért a jóindulatért, amelyet most is tapasztalok s amelynek indító okait keresve, én mást felmutatni nem tudok, mint egy kitartó munkásságban eltöltött életet, a politikai meggyőződéshez való következetes és szilárd ragaszkodást s azt a szerény, de szeplőtelen közéleti munkásságot, ahol engem csakis a közérdek vezérelt s amelyekre azzal a felémelő érzéssel tekinthetek vissza, hogy kötelességeimet úgy a magán, mint a közéletben, erőmhöz mérten teljesíteni igyekeztem.

Ezt a kötelességérzetet, ezt a becsületes igyekezetet s változatlan politikai meggyőződésemet hozom én magammal, diszes, de felelősségteljes új állásomba is, amelyet azal az erős elhatározással fogadtam el, hogy *hűséggel és szeretettel fogom szolgálni azt a várost, melynek eddig is hűséges polgára voltam.*

És ha egyrészt kétség támad is bennem képességeim iránt, addig másrészt már az e'digi előjelek után is biztat a remény, *hogy számíthatok polgártársaim támogatására, számíthatok a város kiváló tisztikarának közreműködésére s hogy szorgalommal és buzgósággal erőm fogyatékosságát pótolhatom.*

Tisztelt közgyűlés! Az elmúlt idők történetét vizsgálva, első tekintetre megállapítható az a jelentős ezerep, a melyet az állam életében, a közszabadság védelmében, a nemzet kulturális és gazdasági fejlődésében a magyar városok betöltöttek, s még a jelentősebb városok közül is messze kimagasló Kassa városának fényes multja, a

melyre e nemes városnak minden polgára büszkén hivatkozhatik.

Ugyde eme jogos büszkeség érzete azt a nehéz kötelességet is reánk hárítja, hogy mint az elődök tisztelté tették városunk nevét hazafias érzésükkel, polgári és katonai érényekkel, a békés munka és a harci vitézség terén, — épen olyan fényessé tegyék mi is a jövődöt kitartó munkásságunk által, — hogy utódaink is, azzal a megbecsüléssel emlegessék ami nevünket is, mint ahogy a régiekről mi emlékezünk.

Városunk fejlődésének első és elengedhetetlen feltétele a szükségesség anyagi eszközök megteremtése, a mely nagy és nemes cél felé az első lépést akkor tettük meg, ha teljes egyensúlyt hoztunk be a város háztartásába s fokozván a közjövédelmek a lakosság megterhelése nélkül, kifogástalanná tesszük a városi vagyonkezelést s kivételt nem tűrő általános szabálylva, rendszerre, törvényre azt az elvet, hogy a közügyek intézésénél kizárólag és egyedül csak a közérdeknek szabad és lehet érvényesülnie.

Es e mellett figyelmet kell fordítanunk a Közigazgatás színvonalának emelésére, — a mely legyen igazságos, gyors és méltányos, — alkalmazkodjék a gyakorlati élet követelményeihez, a melynek támogatására hivatott s feleljen meg eme rendeltetésének olyként, hogy benne a lakosság ne a béklyót, ne szabad tevékenységének akadályozóját lássa, hanem elienkezőleg mint munkálkodásainak, fejlődésének emeltyűjét, támaszát és védelmezőjét méltán megbecsülhesse.

Mindkét irányban odaadó munkatársa kívánok lenni a város közönségének, a város érdemes polgármesterének s a vezetése alatt álló tisztikarnak s mindenkor készen állok arra, hogy ezen munkából a magam részét kivéhessem.

Kassa város miként a multban, úgy a jelenben is, vezető szerepre hivatott a nemzeti kultúra mezején s kétségtelen tény, hogy a maga kötelességét e téren ma is teljesíti azon számos kulturintézmény által, a melynek nagy áldozatkészséggel falai között már odáig is vendégszerető hajlékot adott.

Az őt joggal megillető vezető szerep azonban csak akkor lesz teljes és befejezett s a város csak akkor lesz képes a maga hazafias szellemét egész Felsőmagyarországon szétárasztani, ha falai között épül fel a tudományok egyetemének temploma, az a Rákóczi egyetem, a melynek felállítását úgy történelmi alapon, mint geográfiai fekvésénél fogva teljes joggal igényelheti.

A magam részéről ezzel a kérdéssel eddig is szeretettel foglalkoztam és így talán felesleges is kijelentem, hogy a város ezen jogos kívánságának a jövőben is, új állásomban is szószólója leszek.

Ugy szintén törekedni fogok a humánus és közegészségügyi intézmények fejlesztését is tölem telhetőleg előmozdítani, — amely tere jelentős lépést és nagy haladást jelentene egy a modern igényeknek megfelelő állami kórház létesítése, amelynek szüksége nemcsak a város, hanem a körülötte elterülő nagy vidék szempontjából is elodázhatatlan követelmény gyanánt jelentkezik.

A mai modern élet forgatában, a világ verseny korszakában csak az a város képes megállni, fejlődésének feltételeit biztosítani, hivatását kellően betölteni s a vele szemben támasztott fokozott igényeknek megfelelni, amelyik polgárainak anyagi jólétet nyújthat; s az ipar és kereskedelem azok a legfontosabb gazdasági ágazatok, amelyek a városi fejlődésüknek feltételeit megtalálva, magas színvonalra emelkedhetnek.

Miednyájunk előtt ismeretes az a fontos és jelentős szerep, amelyet Kassa város hazánk közgazdasági életében, mint az iparnak és kereskedelemnek egyik nevezetes gócpontja már a távoli multban is betöltött, de sajnos, tudjuk azt is, hogy azt a nevezetes szerepet, azt a jelentős pozíciót a most folyó átalakulási korszakban s főként a közlekedési viszonyoknak reá nézve kedvezőtlen alakulása miatt még nem tarthatta, hanem abból nagyon sokat veszített.

E téren tehát súlyos és nehéz kötelességek várnak mindazokra, akik városunk érdekeit valóban szívükön viselik s én a magam részéről szoros kötelességemnek tartom mindazon törekvések támogatását, a melyek arra irányulnak, hogy a közelebbi mult idők mulasztásait e téren is pótoljuk.

Nekem az az óhajtam, hogy Kassa város a maga vezető szerepét az ipar- és kereskedelem terén, a modern gazdasági életben már a közel jövőben ismét elfoglalhassa, hogy a szorgalom és a becsületes munka e város polgárainak nemcsak az anyagi jólétet, de azt a megbecsülést is biztosíthassa, a melyre a produktív munka méltán számot tarthat s hogy az országosan megindult iparfejlesztési mozgalom a maga kedvező halását ezen a helyen is maradandólag éreztethesse.

Ezekről a törekvésekről áthatva veszem át ennek a nemes városnak kormányzatát s a midőn biztosítva Önöket arról, hogy én új állásomban csakis — az új kötelességeket keressem, — engedjék remélnem, hogy ezután is számíthatok polgártársaim szeretetére s méltó lehetek bizalmukra.

Ezután dr. Kriebel Edgár városi főjegyző gondolatokban gazdag, tartalmas, szép beszédben üdvözölte a főispánt. Majd a közgyűlés Blanár Béla indítványára kimondta, hogy a székfoglaló beszédet és az üdvözlő beszédet kinyomatja.

A közgyűlés végeztével

a város tisztikara

tisztelt Eder Ödön polgármester vezetésével a főispán előtt. A polgármester szavaira a főispán kijelentette, hogy első is az egyenlők között, azon lesz, hogy a tisztikar bizalmával a város hasznára szolgáló eredményes munkát fejtsen ki. Biztosította a tisztikart szeretetéről és ragaszkodásáról.

A küldöttségek.

A városházáról a főispán a közönség lelkes éljenzésétől kísérve a vármegyeházán levő hivatalos helyiségébe sietett, hol a hatóságok tisztelgését fogadta a következő sorrendben:

Róm. kath. papság küldöttsége Fischer-Colbrie Ágós püspök, Jászói prem. rend, Takács Menyhért prelátnak, gör. kath. hitközség Viszlóczky Gyula kanonok, ev. ref. hitközs. Révész Kálmán esperes, ág. ev. hitközség Benczur Béla főgondnok, izr. anyahitközs. és szt. egyet. Dr. Weisz Béla elnök, kir. itélő tábla, törvényszék, ügyészség, járásbíró, ügyészség, ügyészség, közjegyzői kamara és magy. kir. javítóintézet Berczelly Jenő v. b. t. t. kir. itélő táblai elnök, Hadtestparancsnokság Mörk hadtestparancsnok, Honvéd- és csendőrkertületi parancsnokság Hoffmann Hugó tábornok, 48. Honvédek Antalóczy Antal, Ügyvédi kamara Stekler Károly ügyvéd, Kereskedelmi és Iparkamara Siposs Gyula elnök, Kir. Jogakadémia Dr. Kérészy Zoltán jogtanár, M. kir. Gazd. Akadémia Zalka Zsigmond igazgató, Várm. Orvosi szövetség Dr. Szent-Imrey Ákos, Városi Orvosi szövetség Dr. Wandracsek Jenő, Kir. Tanker. Főigazgatóság és a hatósága alá tartozó főiskolák Dr. Mázy Engelbert, Kir. Tanfelügyelőség hatósága alá tart. iskolák Zágróczky Gyula, Állami felsőbb leányiskola Kolacskovszky E., kir. pénzügyigazg. Péchy Andor, posta és táv. igazg. Pál Imre, m. kir. kulturmérnök-ség Udránszky József, m. kir. államépítészeti hivatal Markó Gusztáv, m. kir. állami gyermekmenhely Dr. Bartos György főorvos, m. kir. erdőfelügyelőség Sziklay Emil erdőfelügyelő, m. kir. állatorvosi kar Illés Vince állat egész. fel., m. kir. állat teny. felügy. Beke Imre, felső keresk. iskola Lévy István, felső ipariskola és iparfelügy. Hinsenka Bernát, kassai ipartestület Wirth József, M. kir. áll. vasút forg. szem. Kohányi Kálmán állomásfőnök, Máv. oszt. mérnöksége Raderschmidt Ferenc, M. kir. dohánygyár Pelzer Károly, Szikszó közsz. Ksod. vasút. áll. képviselősege és osztálymérnöksége Záborszky Béla vezetésével.

A szikszói választás.

Vitéz Győző dr. programbeszéde.

Tegnap délután 3 és fél órakor tartotta Vitéz Győző dr. programbeszédét Szikszón. A Kassáról délután fél 1 órakor induló budapesti személyvonat sok kassai vendéget vitt magával Szikszóra, ugyszint minden közbeeső állomáson is nagy csoportokban szállottak fel a vidék földbirtokosai és gazdái. A környék tanítói is nagy számban jelentek meg a programbeszéd meghallgatására. Valamivel három óra után robogott be a vonat a szikszói állomásra, ahol nagyszámu tömeg várakozott Vitéz zászlókkal és a Vitéz kortesnótáját énekelve.

A kocsiból kilépő Vitéz Győzőt, a választók nevében Szalánczy József üdvözölte.

Ezután hosszú kocsisoron és zeneszóval vonult be a menet Szikszóra, ahol a piacon már nagy tömeg foglalt helyet.

Albrecht István ináncsi kath. lelkész nyitotta meg a gyűlést és kérte a választókat, hogy menesszenek küldöttséget a jelöltért. Vitéz Győző dr. ezután elmondta programbeszédét, melyet főbb vonásaiiban az alábbiakban közlünk:

Tisztelt választó polgárok!

Amidőn ma itt Önök hívó szavára megjelentem, hogy megtartsam programbeszédemet, kettős érzés hatása alatt állok. Érzem egyrészt, hogy életemnek nagylontosságu pillanata érkezett meg, mert a szikszói kerület hazafias, önállóan, szabadon gondolkodó lelkes polgárai engem bizalmukkal tisztelnek meg, másrészt teljesen átéreztem annak a súlyát, mit jelent az számomra, hogy Önök Rákóczi kuruc fészékének képviselővel óhajtának engem fölékesíteni. mert hiszen országvilág tudja, hogy a kerület minden egyes rögéhez szent és nagy emlékek fűződnek. mindenki tudja, hogy a kerület lelkes polgárai áthatva Rákóczi Ferenc szellemétől mindig az alkotmányosság és szabadság zászlaját lobogtatták.

Ama megtiszteltetés tehát, amelyet nekem meghívásukkal szereztek, meg hat s ha van férfi, aki megbecsüli azt, az én vagyok, ha van hála, akkor én leszek hálás és ha van kötelesség, akkor én fogom azt teljesíteni hiven és becsületesen.

Politikai programom lényege, melyhez mindig és tántoríthatatlanul ragaszkodni fogok, minél erőteljesebb magyar nemzeti politikának megvalósítása radikális 48-as elvek alapján.

Közgazdasági állapotaink rendezetlensége, a megélhetési viszonyok állandó rosszabbra fordulása égető szükségé teszik, hogy minden erőnket hazánk közgazdasági érdekeinek megvédelmezésére és előmozdítására fordítsuk. Hogy ez elérhető legyen, kell, hogy a közgazdaság egyes ágazatai: az ipar, kereskedelem és földmívelés között ne az ellentéteket keressük, ne ezeket akarjuk kiélesíteni, hanem mindannyian a közgazdasági tényezők harmonikus együttműködésére törekedjünk. Gazdasági fejlődésünknek most a közös vámterület mellett utjában áll Ausztria, hiva vagyok tehát a teljes gazdasági különválásnak, az önálló vámterületnek és követelem a vámsorompók fölállítását.

48-as elveimmel nem egyeztethetem össze a honvédelem mai szervezetét sem. Ez nemzeti önértékünk arculcsapása, mert a hadsereg államot képez az államban. Követelem tehát az önálló magyar hadsereg felállítását, a magyar vezényszót és a kétéves katonai szolgálatot. Kívánom, hogy a hadsereg okozta terheken azáltal könnyíttessék, hogy a mezei munkások és gazdák mellett idején katonai szolgálatra be ne hívasanak.

A gazdasági élet terén a nyomasztó adók folytán kívánom az adóügy mielőbbi reformját, még pedig a progresszív adóelv alapján.

Követelem a kötelező állami biztosítást, a munkás-biztosító törvénynek mielőbbi le-

tárgyalását és életbeléptetését, a kulturának nemzeti alapokon való fejlesztését. Kívánom a néptanítók méltányos és jogos követelményének teljesítését, az elemi iskolákban az ingyenes oktatás behozatalát kívánom, ezenfelül az ingyenes jogvédelem és jogtanácsadás szervezését.

Hive vagyok az általános választói jognak, illetve a választói jog kiterjesztésének nemzeti alapon.

A fentiekben vázolva politikai programomat eme szent eszmék által ékesített zászlót fiatalos hévvel ragadom kezembe. Ahhoz azonban, hogy azt győzelemre vigyem az Önök kitartása, lelkesedése és munkálkodása szükséges. Az esetre pedig, ha siker koronázná küzdelmünket, itt, Isten szent ege alatt fogadom, hogy a radikális 48-as eszmékhez hű maradok, minden erőmet, igyekezetemet a kerület és haza boldogítására fordítva, igyekezni fogok a megtiszteltetéshez mindig méltó maradni. Az Isten áldja meg Önöket.

Ezután Patzauer Hugó a Vitéz-párt főembere mondott talpraesett és szép beszédet, mely nagyon tetszett a választóknak.

Telegdy István deteki esperes zárószavai után, a mindvégig példás rendben folyt népgyűlés szétoszlott. Vitéz Győzöt a nép vállain vitte a központ szállóba. A tegnapi lelkes hangulat nagy bizalommal tölti el a Vitéz-pártot.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Csütörtök: *Diszelőadás.*

Péntek: *Rab Mátyás* (operett először).

Szombat: *Rab Mátyás* (másodszer).

Vasárnap: d. u. Bokov, (színmű.) este Rab Mátyás (harmadszor.)

— *Rab Mátyás.* A péntek esti magyar daljáték premier iránt a közönség körében élnék érdeklődés mutatkozik. Noha a bemutató előadás közvetlenül a diszelőadás után megy végbe, a közönség az érdekes művészi esemény iránt legkevésbé sem közömbös. *Rajna* Ferenc szellemes és hangulatos librettójára Czobor Károly irt tüzes, pattogó muzsikát. Czobor fényes talentuma már a *Hajduk hadnagya* című operett muzsikájából ismeretes. Azok a szép magyar dalok, a busongó, szívhez lopódzó melodikák, csak úgy mint a szilaj, eleven indulók, a közönség szívébe lopódnak s biztosítják a kitűnő zeneszerző újabb műve számára is az érdeklődést. A darab sikerében erősen bizakodik az igazgató. Van is rá oka, négy primadonna játszik a darabban, mindegyik a maga talentumának értékes anyagát mozgósítja a színpadi győzelem érdekében.

Primadonna verseny.

A szavazás.

A Napló a szavazást a *Vig őzvegy* 15-ik előadása előtt fogja lezárni s a kitűzött díjat a nyertes művésznőnek a 15-ik előadás alkalmával fogja átnyújtani.

*

A Napló felhívására szerkesztőségünk höz a mai napig beérkezett:

4024 szavazat. Ebből kapott:

Kálai Lujza 2183

Várad Margit 1841

szavazatot.

Kiadó: Muranyi József.

222. végrh. sz.
1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1905. évi V. 938/4. végzésével „Mukcziánia szászr. geni takp. javára 200 K követelés s járulékaik erejéig Biju Miklós alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 2800 koronára becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1907. V. 253/2. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassán alperesnél Tordássy-utca 1/a sz. a. leendő megtartására, határidőül 1907. március hó 11. napjának d. e. 9 óraja kitűztetik a mikor is a bíróság lefoglalt butorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1907. évi február hó 16. napján.

Beödök Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

360. végr. sz.
1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 383. végzésével Kassai Jelzálogbank javára 600 K és 825 kor. követelés s járulékaik erejéig Orosz András, Orosz Györgyné és Orosz Jánosné alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 2355 koronára becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1907. V. 383/14. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassaujfa un, alperesek lakásán leendő megtartására határidőül 1907. évi március hó 16-ik napjának d. e. 10 óraja kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, tehenek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1907. február hó 24-én.

Véniss Béla,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó lakásberendezés.

Elköltözés miatt egy jókarban lévő szalon-, iroda-, ebédlő- és hálószoba berendezés olcsón eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

615. sz.
1907. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szikszói kir. járásbírósnak mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy dr. Grosschmid Géza ügyvéd által képviselt Kassai Jelzálogbank részvénytársaság végrehajtónak Kiss István felsődobozai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1000 kor. ennek 1905. évi május hó 25. napjától járó 7% kamatai, valamint 79 K 64 fillér költség kielégítése végett a területén levő s végrehajtást szenvedett tulajdonánál a hernádszentandrás 22. sz. tjkvben A I. 1 sor. 308. hrsz. a. 4 hold 1072 □-öl területű kaszálóra 922 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1907. évi május hó 3. napjának d. e. 10. óraja Hernádszentandras községhez tartozó kikiáltási ár 10%-át vagyis 92 kor. 20 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Arerezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 92 kor. 20 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Szikszó, 1907. febr. 14-én.

Kir. járásbírósnak, mint tkvi. hatóság.

(P. H.)

Markó s. k.

kir. járásbíró.

Egy 4 polgári osztályt és kereskedelmi iskolát kitűnő sikerrel végzett

VIDÉKI LEÁNY

gépirónőnek vagy könyvelőnőnek

ajánlkozik. Esetleg nagyobb iskolás gyermekek mellé is hajlandó elmenni.

o o Cím a kiadóhivatalban. o o

**Azonnali használatra
vagy május 1-ére 4 szobás
modern lakást
keresek, lehetőleg forgalmas helyen (tőlésint)**

írásbeli ajánlatok esetleg a helyszínrajzzal együtt „Ganzgyár” jelige alatt a lap kiadóhivatalába címzendők.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, eseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz”-féle módszer seint.

Eredmény biztosítva. Próbárák ingyen. Jelentkezések naponta délelőt 8—10 óráig s délután 1—4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix”. Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA